

1. TARVASTU KIHELKOND (A. Ütsik)

Kes on kirjutanud järgmised luuleread Tarvastu kihelkonna kohta?”

Kui mia tõusu varvaste pääle-

Näe mia kaugese Tarvastu pääle”

**VASTUS : Nikolai Baturin**

2. MULGI KEEL ( A. Laande)

Kuidas on isikulise asesõna „mina“ osastav kääne mulgi keeles?

**Vastus:**

Isikulise asesõna „mina“ osastav kääne on „miut“ - Karksi, „miu“ – Tarvastu .

3. PILDIVOOR (P. Mänd)

Kes on pildil? (kirjuta ees- ja perekonnanimi)



**Vastus: Friedrich August Saebelmann**

Sündinud 26. septembril 1851 Karksis, surnud 7. märtsil 1911.a Paistus. Maetud Paistu kalmistule. Helilooja, organist, kooliõpetaja.

Tuntud laulud: “Kaanimad laulud”, “Palve”, “Ellerhein”, “Jahilaul”.

4. SPORT ( K.Kannistu)

Kes on see Mulgimaalt pärit tuntud isik, kes oli esimene Eesti Olümpiakomitee esimees?

**Vastus: Karl Friedrich Akel sündinud 5. Veebruaril 1871.a. Halliste kihelkonnas.**

Allikas: Viljandimaa spordiloost kuni aastani 1945

5. MULGIMAA AJALUGU ja ARHITEKTUUR (P. Mänd)

**Millisele Mulgimaa linnale on pakutud 101 nimevarianti, sealhulgas Piiri, Raja, Soodla, Sooniste, Porilombi, Paliste jne.**

**Vastus: Mõisaküla linn** (Mõisaküla sai linnaõigused 1. mail 1938. Linnaks saamise järel nõudis Siseministeerium linna nime muutmist, kuna linna nimi ei saavat olla *küla*.)

<http://et.wikipedia.org/wiki/M%C3%B5isak%C3%BCla>

6. MUUSIKA (A.Ütsik)

Mis rütmis kõlas laul Mulk on iki mulk?

**Vastus: Reinlender**

7. MULK MUJAL (E. Liiber)

**Kes on öelnud:** „Mis linn tu om, kui linnapää ei ole mulk“? Elas aastatel (29.veebruar/12. märts 1880 Küti talu – 06.veebruar 1942 Ussollag, Solikamsk), oli Eesti sõjaväelane ja poliitik. Vanemad olid talupidajad. Osales aktiivselt Jakob Hurda rahvaluulekogumiskampanias, õppis Riia Õpetajate Seminaris, aga koolmeistrilt temast ei saanud. Aastail 1921-1923 ja 1924-1927 Eesti sõjaminister. Põllutöökoja esimees 1932-1936. Tallinna linnaapea aastatel 1934-1938 ja ülemlinnaapea 1938-1939, Viljandi põllumeeste konvendi liige.

**Vastus: Jaan Soots** Eesti sõjaväelane (kindralmajor) ja poliitik. Sakala vilistlane. Küti talu Helme vald.

*Allikas: Eesti biograafiline andmebaas ISIK.*

8. LOODUS (O.Renno)

**1. Mitu kalaliiki elutseb praegusajal Võrtsjärves ? ( $\pm 2 - 2$  p.,  $\pm 5 - 1$  p.)**

**Vastus: 35 liiki**

**Allikas: rmt Võrtsjärv (EE kirj., 2000)**

9. ETTEVÕTLTUS; MAJANDUS TARVASTU KIHELKONNAS (A. Ütsik)

1. 2012a. sai Tarvastu vallas Saariku talu (Tiia ja Arvo Klein) kõrge tiitli. Mille eest see saadi?

**Vastus: Parim mahetalu**

10. MULGI RAHVARIIE (A. Laande)

Mis on sõba, kas ehe, suurrätt või toit?

**Vastus:**

**See on suurrätt.**

## 11. VARIA (O. Renno)

USA-s ja endistes Inglismaa asumaades kasutatakse siiani mitteametliku kaaluühikuna *stone* 'i; filmides kuuleme seda ühikut inimeste raskuse mainimisel. Mitu inglise naela ja mitu kG on 1 *stone* ?

**Vastus:** 14 lb (à 453,6 G) ehk ~6,35 kG

Allikas: Wikipedia

## 12. VANAD ESEMED JA ASJAD (E. Liiber)

Kuidas nimetatakse seda käepidemega ning aukudega õhukest lauda või milleks seda kasutati.  
(Seda kasutatakse ka praegu)

**Vastus:** Seda nimetatakse käärlauaks, mida kasutatakse kanga üles käärimisel käärpuudele. Keradelt käärimiseks kasutati käärkaste, kuhu igasse vahesse pandi üks kera ja servale asetatud aasadest toodi lõng läbi. Kasutatakse seda siis kanga ülesloomisel.

Allikas: Raamat „Kudumid“ autor K. Konsin

## 13. TARVASTU KIHELKOND (A. Ütsik)

Minu ema sündis Tallinnas. Minu vanaema on Tarvastust pärit. Kuid mina sündisin Raplamaal. Mina kolisin Tarvastu valda 1978.a. sügisel. Kas mina olen Mulkide Seltsi põhikirja järgi(1934.a.) MULK?

VASTUS: EI. Mulgimaale sisserännanute, teiste eestisoost Vabariigi kodanikkude lapsed loetakse ainult siis mulkideks, kui nad on Mulgimaal sündinud, üles kasvanud ja omavad Mulgimaal kinnisvara. Ilma viimaseta, s.o. varata loetakse vaid Mulgimaale sisserännanute lapselapsed mulkideks, kui nad on Mulgimaal sündinud ja kasvanud. (Eckbaumi tsiteering)

## 14. MULGI KEEL (A. Laande)

Mis taimed need on eesti keeles?

kirbits -

kukerkuusk -

kirbits - kõrvits

kukerkuusk - põldosi

## 15. PILDIVOOR (P. Mänd)

Kes on pildil? (kirjuta ees- ja perekonnanimi)

**Vastus:** Lembit Eelmäe - sündinud 26. septembril 1927

Holdre vallas, surnud 2. juulil 2009 Tartus. Vanemuise

teatri näitleja ja Tartu aukodanik. Tuntud rollid:

Mogri Märt, Vargamäe Andres, Põrgupõhja Jürka .



## 16. SPORT (K.Kannistu)

Nimetage tuntud sportlane, kes on kätel kõndinud Tarvastu kiriku torni

**Vastus: Martin Klein Sakala 29.12.2011**

## 17. MULGIMAA AJALUGU ja ARHITEKTUUR (P.Mänd)

**Mis aastal ja kelle eestvedamisel rajati Abja toorlinavabrik – esimene soojaveeleotusega toorlinavabrik Venemaal?**

**Vastus: 1914. a Mats Kissa eestvedamisel** (Mats Kissa on sündinud 3. veebruaril 1887.a endises Kaarli vallas. Töötas väikeste vaheaegadega Abja toorlinavabriku juhataja ja insenerina kuni 1940. aastani. Suri 24. veebruaril 1956.a. Maetud Halliste kalmistule.)

<http://uudiskirjandus.blogspot.com/2012/02/3-veebr-mats-kissa-125.html>

## 18. MUUSIKA (A. Ütsik)

1908.a. asutas Juhan Simm Tartu meeskoori., millest 1912.a. kasvas välja Eesti Üliõpilaste Ühendatud Meeskoor. See koor on ka täna tegija. Kuidas seda koori praegu kutsutakse?

**Vastus: Tartu Akadeemiline Meeskoor**

## 19.MULK MUJAL (E. Liiber)

**Nimetage Kaprani talus sündinud kirjanik** (29.jaanuar 1921- 17.jaanuar 2008),kes õppis Tõrva algkoolis, Tõrva Ühisgümnaasiumis ja Tartu Ülikoolis arstiteadust. Töötas „Postimehe“ ja „Õhtulehe“ toimetuses, 1948-1950 Tõrva haiglas vanemõena. Elas seejärel väljasaadetuna Siberis. Pärast Eestisse naasmist tegutses Abja rajoonilehe kirjastajana, töötas Tallinnas aastail 1970-1974 Riiklikus Raamatukogus. On avaldanud romaane, noorsoojutustusi, kuuldemänge, kriitikat ja publitsistikat. Romaanid „Angara ääres“, „Hallid luiged“, jutukogu „Hauakaevaja lood“, jutustused „Üksik paat Jenisseil“. Loetelu on muidugi palju pikem.

**Vastus: Herta Laipaik** (kodanikunimega Herta Leilia Kornev). Kaprani talu Hummuli vald

*Allikas: Eesti Ilukirjanduse Andmebaas.*

## 20. LOODUS (O. Renno)

Õhtul, kella 6 paiku ilmub kirdetaevas nähtavale hele „rändtäht“, mis hommiku eel tuhmub läänekaares. Mis on tema nimi ja mitmes planeet ta on Päikesest arvates ?

**Vastus: Jupiter, meie päikesesüsteemi suurim planeet; Päikesest 5. (viies)**

## 21.ETTEVÕTLUS; MAJANDUS TARVASTU KIHELKONNAST (A. Ütsik)

Tarvastu Valla suurim hobusekasvatus asub Järvkülas Liivaku talus. Kuid nende tegemised on orienteeritud kitsamale alale. Mis on nende põhitegevussuund?

**Vastus :** Aretavad, kasvatavad ja koolitavad koolisõidu hobuseid.

## 22.MULGI RAHVARIIE (A. Laande)

Mis rõivaese on sellel pildil ja missuguse kihelkonna oma? (1+ 1) punkti.

**Vastus.** Karksi puusapõll. (*Irina Tammis, Elo Lutsepp „Eesti tikand“*)



## 23. VARIA (O. Renno)

**Mis on ridikül ja millest tuleb see nimetus?**

**Vastus:** väike daami käekott, mis algselt oli kootud materjalist; tuli kasutusele 18.saj. lõpul. Nimi *réticule* tähendab prantsuse keeles „võrk“; ingl. *ridicule*, sks. *Ridikül = Strick-beutel* (e.k „kootud kott“). Nüüd on n.ö vana tähendus tihtipeale unustatud-moondunud ja ridiküliks nimetatakse igatmoodi väikesi käekotte.

**Allikas:** Wikipedia, EE, võõrsõnade leksikonid

## 24. VANAD ESEMED, ASJAD: (E. Liiber)

Kuidas nimetatakse seda metallist riistapuud, mis ringleb Teie laudadel või millise töö tegemisel seda kasutati? (Kasutatakse ka praegu).

**Vastus:** **Kangasõlg ehk- pingutaja.** Asetatakse juba valmiva kanga servade pingutamiseks, servade sirgeks hoidmiseks.

*Allikas: IIDA käsitööblogi ja kursused.*